

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne šte. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona šte. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah šte. 2. — Sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona šte. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenišli nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

SLOVENEK

Današnja številka obsega 6 strani.

I. avstrijski protialkoholni shod.

Medlo in pesimistično poročilo, ki je bilo zadnje soboto v Vašem listu, potrebuje na vsak način spopolnjenja, oziroma poprave.

S shodom smemo biti popolnoma zadovoljni; in je tudi v resnici vladala med udeleženci taka zadovoljnost, kakor se je v sklepnih govorih poudarjalo. — Res, da shod po številu udeležencev ni bil velikanski. Tega tudi nikdo pričakoval ni. 320 vstopnic se je izdalo. Če bi bili to samo mrtvi, pasivni ljudje, je malo; če pa je tristo agitatorjev, je dosti.

Da so merodajni krogi shod vpoštevali, priča to, da je sam minister notranjih zadev, baron Bienenrath, shod otvoril; drugi ministri so shod ali pismeno pozdravili ali poslali svoje zastopnike.

Dodati je treba na vsak način tudi to, da se je na shodu prebral tudi pozdrav kranjskega deželne odbora, katerega je v tem slučaju zastopal poslanec Demšar.

Prav posebno pa smemo biti s shodom zadovoljni kot Slovenci in kot katoličani. Prvič kot Slovenci. Bilo nas je na shodu primeroma precejšnje številce; toda vlogo smo igrali na shodu večjo kakor je bilo naše število. V sklepnem govoru je predsednik profesor dr. Weichselbaum zahvalil posebe in izmed vseh drugih edino nas: »besonders die Herren von Krain«. Kot katoličani smo bili na shodu, žal, v znatni manjšini. Velikega obžalovanja, pa tudi začudenja je vredno, da to kar delajo drugi iz zgolj naravnih razlogov, naši ljudje iz naravnih in nadnaravnih razlogov skupaj ne morejo spoznati za potrebno. Izjema je samo pri Poljaki, pri Tirolcih in pri nas Slovencih. Slovenski liberalci in socialisti so v tem oziru, kakor sploh v pozitivnem delu, popolnoma sterilni.

Vkljub temu pa, da smo bili na shodu v manjšini, smo bili moralno vendar vedno na vrhu ali vsaj enakovredni. Nemci so dali v oziru verskega naziranja mir. Sitnost sta hotela stresati samo dva Čehomasarykova. Prvi je dobil samo rahel, vendar dovolj umljiv odgovor, kateremu pa je krepko pritrjeval cel shod. Druga je

bila Alice Masarykova, menda hči njegova. Ta je izustila besedo »die Gefahr des Klerikalismus«. Na to je dobila tak odgovor, da se je gospodična pri tej priči osramočena pobrala iz dvorane. Predsednik pa je rekel: Vsesplošno odobravanje je priča, da smo pripravljeni varovati popolno nevtralnost.

To bodi povedano zato, ker se lahko primeri, kakor se je že, da bi se kdo prav po farizejski maniri utegnil zgražati: Pa kam gredo! med kakšne ljudi! med frajmavrarje! in pa kakšni stroški! — Mi pa menimo, da katoličani ne bomo nasprotnikom s tem imponirali in še manj jih premagali, če glavo skrijemo v žakelj, da bi nas svet ne pohujšal; marveč če z odkritim čelom gremo mednje ter jih premagamo z njih lastnim orožjem. Ne samo s tem, da se bomo branili, z apologetiko, ampak s pozitivnim delom, zlasti na znanstvenem in socialnem polju, si bomo osvojili svet.

Dve stvari sta bili glavni povod in glavni sad dunajskega shoda. Prvič apel na vlado. Vladi sploh nismo zamolčali resnice. Referent za Kranjsko je še posebe izrazil vse naše pritožbe v tem oziru: kako deželna vlada malo pazi na izpolnjevanje teh itak maloštevilnih in pomanjkljivih določb proti pijančevanju, kako okrajna glavarstva in njih organi, žandarji, ljudstvo šikanirajo z malopomembnimi malenkostmi, alkoholizma pa ne vidijo, kako postavne določbe sami prezirajo ali se dajo od interesentov nalagati, kako se podeljuje nove gostilniške koncesije, kako se nič ne vpoštevajo mnenje občine itd. — Sklenilo se je, podati osrednji vladi energično petico, da naj že končno kaj stori v tem oziru.

Druga važna stvar je organizacija. Doslej se nismo poznali med seboj in smo bili brez medsebojne zveze. Na shodu se je — na naš predlog — zasnovala osrednja zveza, katere člani bodo tudi zastopniki posameznih deželnih društev. Vsako leto bo na Dunaju shod odposlancev posameznih dežel. V nekoliko daljših obdobjih pa spet splošni shodi, kakršni prvi je bil sedaj. Če tedaj tudi prvi shod ne bo vsega dosegel, pa je vsaj položil temelj nadaljnjemu delu.

V torek zvečer smo imeli katoličani svoje posebno zborovanje v dvorani Leonove družbe. Predsedoval je ministerjalni svetnik Vladimir baron Pražak. Prvo

besedo smo pa imeli zopet Slovenci. Zakaj, ravno nemški katoličani, oziroma krščanski socialci v tem oziru nič ne delajo, razun Predarceve. — Sklenile so se tudi tukaj važne reči: O tisku, organizaciji in drugem. Kakor protialkoholiki splošno, tako se hočemo katoličani še posebe med seboj tesneje zvezati. Nemci avstrijski doslej še nobenega glasila niso imeli za to reč; z novim letom bodo začeli nekaj, četudi začetkom le malega izdajati.

Marsikaj bi se dalo še povedati o tem shodu. Pa zadostuj to! Več bo prinesla »Zlata Doba«. Splošno rečeno: Shod je bil za protialkoholno reč velike važnosti, in prav gotovo ne bo brez znatnih sadov. Ta shod je mejnik v protialkoholnem gibanju v Avstriji. — Pa tudi naše slovensko gibanje bo poživilo, ker smo znova poživljeni sami prišli nazaj. Vsem, ki se bodisi bojé, bodisi veselé, da bo naše gibanje zaspalo, bodi povedano, da je prazen ta strah in zastoj to veselje. Znova bomo dvignili kvišku zastavo protialkoholnega boja na Slovenskem.

Ljubljanski dogodki in vojna uprava.

V vojnem odseku avstrijske delegacije je včeraj popoldne odgovarjal vojni minister Schönaich delegatoma dr. Koroscu in Klofaču glede na dogodke v Ljubljani dne 18., 19. in 20. septembra, rekoč: Prva dva dni so mogli vojaki brez uporabe orožja vzdržati mir in red, čeravno so bili izpostavljeni zasmehovanju in dejanskim napadom. Na podlagi izpovedb državnih, mestnih in civilnih oseb, trdi minister, da so ljudje metali kamenje, psovali in nevarno pretili vojo poročnika Mayerja. Ker je poročnik Mayer opetovano brez uspeha pozval množico, naj ne meče kamenja, je bil prisiljen, ukazati »sturm« (naskok) ter z bajoneti potisniti množico nazaj. Ko je Mayer ukazal »basati« (laden), so bili ljudje potisnjeni proti mostu. Ker pa so se ponavljale silovitosti, je Mayer ukazal »streljati«. Preden pa je Mayer dal nadaljno povelje, je padel strel in takoj na to več drugih. Nato je Mayer ukazal dal povelje »ogenj ustaviti«. Ni pa res, da so vojaki hiteli za bežečimi. To poročilo je nastalo, ker so orožniki podili

bežeče ljudi. Posamezno streljanje brez povelja je gotovo napaka; razlaga pa se, ker v nepopisnem kriku vojaki niso razumeli poveljnikov in ker so bili vojaki vsled zasmehovanja in pretenj jako razburjeni, v nevarnosti, tri dni v službi in malo spali. Poročnik Mayer je bil po predpisih ne le opravičen, ampak dolžan, da je rabil orožje. Napaka je le bila, da so vojaki brez povelja streljali posamezno. Oddali niso »salve«, ampak deset posameznih strelcev. To tudi dokazuje, da so bili vojaki v nevarnosti. Minister trdi dalje, da so ljudje metali kamenje, opekli in kozarce in da so bili vojaki ranjeni. Izkaz ranjenih vojakov je predložen. Minister sicer obžaluje žalostni konec izgredov, mora pa odločno zavračati neopravičene napade na vojaštvo in poročnika Mayerja, kakor tudi trditve, da je vojaštvo postopalo pristransko. — Vojni minister je seveda odgovarjal na podlagi predloženih mu poročil. V koliko se ta poročila ne vjemajo z dejstvi, je vprašanje, o katerem se bode gotovo še govorilo.

Volilni boj v Istri.

(Dopis.)

Naj vam jaz čisto nepristransko naslikam položaj, ki je nastal zdaj v slovenskem delu Istre.

Kakor znano, se je sklenil za kandidaturu v splošni kuriji za IV. okraj kompromis, glasom katerega bi bil med kandidati tudi krščanski socialci, župnik Škrbec. Pri tem kompromisu pa se je od obeh strani postopalo napačno. 1. »Politično društvo« je sicer sklenilo kompromis, ga pa v javnosti čisto ignoriralo, kakor da bi bil g. Škrbec kandidat »Političnega društva«, ne pa kompromisni kandidat, vzet iz srede krščanskosocialnih mož. 2. Kompromis je bil jako nedoločen in ne formalno pisan, ne podpisan. 3. Bi bili na podlagi tega kompromisa morali krščanskosocialni možje v tem okraju voliti (v kmečki kuriji) može, kakor Pangerc, Valentič in eventualno Mandič.

Pomisliti je treba zdaj sledeče: Ako bi bilo kdaj prišlo do konflikta med krščanskosocialnim gibanjem v Istri in »Političnim društvom«, ki je temu gibanju

LISTEK.

Otok zakladov.

Angleško spisal R. L. Stevenson. Prevel (Dalje.)

Tretje poglavje.

Črno znamenje.

Okoli poldne sem vstopil v kapitano-vo sobo s hladinimi piščami in zdravili. Ležal je precj tako, kakor smo ga bili pustili, samo nekoliko višje in videlo se je, da je slab in rabzurjen.

»Jakec,« je dejal, »ti si edini tukaj, ki je kaj vreden; in ti veš, da sem ti bil vedno dober. Vsak mesec sem ti dal srebrno petico. In sedaj vidiš, da sem precej bolan in zapuščen od vseh; in Jakec, ti mi boš prinesel majhen kozarček ruma, sedajle, ali ne, dragec?«

»Zdravnik . . .« sem začel.

On pa je v trenutku začel preklinjati zdravnika, s slabim glasom sicer, toda krepko. »Zdravniki ne vedo nič,« je rekel, »in ta zdravnik tukaj, no, kaj pa on vé o mornarjih? Bil sem v deželah, kjer je vroče kakor v peku in kjer so padali tovariši od rumene mrzlice, in v deželi, ki se od potresov giblje kakor morje — kaj vé zdravnik o deželah, kakor so te? — in

jaz sem živel od ruma, pravim. Rum mi je bil jed in pijača, mož in žena; in ako ne dobim sedaj ruma, bom kakor uboga stara ladja na obrežju in moja kri naj pride nad tebe in tega doktorja skazo!« in nekoliko časa je tako krepko preklinjal. »Glej, Jakec, kako se tresejo moji prsti,« je nadaljeval s prosečim glasom. »Ne morem jih držati mirno, nikakor ne. Danes nisem cel ljubi dan dobil niti kapljice ruma. Zdravnik je norec, to ti povem. Ako ne dobim požirka ruma, Jakec, me bo začelo strašiti; malo me je že. Videl sem Flinta v kotu tamkaj, za teboj; tako natanko sem ga videl, kakor da bi bil naslikan; in ako me začne strašiti, jaz sem človek, ki je živ vel brezbožno, groza me bode. Vaš zdravnik je sam dejal, en kozarec ne bo škodil. Zlat cekin ti dam za majhen kozarček, Jakec.«

Postajal je vedno bolj in bolj vznemirjen, in začelo me je skrbeti zaradi očeta, ki se je tega dne počutil zelo slabo in je potreboval miru; vrhu tega sem bil zagotovljen po zdravnikovih besedah, ki mi jih je sedaj navedel, in nekoliko tudi razžaljen vsled ponujene podkupnine.

»Ne maram vašega denarja,« sem dejal, »temveč samo to, kar ste dolžni mojemu očetu. Prinesem vam en kozarec in nič več.«

Ko sem mu ga prinesel, ga je hlastno zagrabil in izpil.

»Da, da,« je rekel, »sedaj je nekoliko bolje. Ali je zdravnik povedal, dragec, koliko časa bom moral ležati tukaj v tej stari postelji?«

»Najmanj en teden,« sem dejal.

»Grom in strela!« je vzkliknil. »Teden dni! Tako dolgo ne morem: do tedaj bi mi izročili črno znamenje. Ti lopovi hodijo okoli, da bi me zasledili, ti lopovi, ki si nisi mogli prihraniti tega, kar so dobili, in hočejo vzeti še ono, kar je last drugega. Rad bi vedel, ali je to mornarsko obnašanje? Jaz sem bil varčen človek. Nikdar nisem trosil svojega lepega denarja, tudi izgubil ga nisem; še enkrat jim hočem eno zagosti. Ne bojim se jih. Razviti hočem še eno malo jaderce ter jih zopet speljati na led.«

Po teh besedah se je z veliko težavo v postelji vzdignil, držal mene za ramo tako močno, da sem skoraj zavpil in je premikal svoje noge, kakor da bi bile mrtve.

»Ta zdravnik me uniči,« je mrmral, »v ušesih mi šumi. Položi me nazaj.«

Predno sem mogel kaj storiti, da bi mu pomagal, se je zgrudil na svoj prejšnji prostor nazaj, kjer je nekoliko časa mirno ležal.

»Jakec,« je spregovoril, »ali si videl tega mornarja danes?«

»Črna psa?« sem vprašal.

»Ah, Črni pes!« je rekel. »Hudoben

človek je to; oni pa so še bolj hudobni, ki so ga poslali. No, ako na noben način ne morem odtod ter mi oni izroče črno znamenje, potem vedi, da je moj stari mornarski kovčeg ona stvar, ki jo hočejo uneti; zajahaj konja — vsaj znaš, ali ne? Dobro torej! Zajahaj konja in jezdi — no, da, naj bode! — k onemu večnemu doktorju skazi ter mu naroči, da naj zbere vse svoje ljudi — uradnike in podobne ljudi — ter naj jih nemudoma pošlje semkaj na krov k »Admiralu Benbow« — in vjel bo vse mornarje starega Flinta, stare in mlade, in jaz sem edini, ki vem, kje se nahaja oni kraj. Povedal mi ga je v Savannah, ko je ležal na smrtni postelji, kakor jaz sedaj, vidiš. Vendar ti ne boš ničesar izblebetal, razun ako mi izroče črno znamenje ali razun ako zopet vidiš Črnega psa ali mornarja z eno nogo, Jakec — tega pred vsem.«

»Kaj pa je črno znamenje, kapitan?« sem vprašal.

»To je nekak opomin, dragi. Povedati ti hočem, kadar mi ga izroče. Toda imej odprte svoje oči, Jakec, in delila bova enako, pri moji časti.«

Govoril je še dalje, njegov glas pa je postajal vedno slabotnejši; in kmalu potem, ko sem mu dal zdravil, katera je vzel kakor otrok z opazko: »Ako je ke-daj kak mornar potreboval zdravil, rabim jih jaz,« je trdo zaspal in tako sem ga za-

vedno nasprotovalo, proti njemu huiskalo in ljudi haranguiralo (vide M. Mandičev shod v Boljuncu), kakšno stališče bi bil zavzel gospod Škrbec? »Polit. društvo« bi bilo trdilo, da je njegov kandidat in bi ga bilo vezalo! Drugače bi bilo, ako bi se bil sklenil jasen kompromis, katerega bi bili lahko priznali vsi krščanskosocialni somišljeniki in podlaga temu kompromisu bi bila, da bi se pustila **krščanskosocialnemu gibanju akcijska svoboda**. Drugače ni kompromisa za nas!

K točki 2. ni nič pripomniti, ker se samoposebi razume. Ad 3. pa sledeče: Pangerc je liberalce, saj je on to na tistem shodu v Boljuncu, ko je ondi stresal svojo narodno-delavsko frazarijo mladi Mandič, sam izjavil. On se je vtikal popolnoma brez kompetence v čisto cerkvene zadeve, kar dokazuje zapisnik občinske seje v Dolini od 30. novembra 1907. Župan Pangerc je takrat govoril dolgo klobasarijo, da bo **cerkev propadla** kakor sploh vse cerkve propadajo, narod pa bo ostal, nadalje da katoliška cerkev se ne ravna po Kristusovih naukih in da se je treba vprašati: »Kam plove ladja cerkve?« in končno predlagal sledeče: »Zastop občine Dolina v Istri, zbran dovoljnoštevilno v seji dne 30. novembra 1907, protestuje najodločneje na postopanju tržaškega škofa in njegovih duhovnov proti listu »Edinost« in proti slovenski narodnosti sploh in mu izreka popolno nezaupanje. Vabi tržaškega škofa, da svoje tozadevne ukaze in navodila prekliče. Ako bo cerkev tako postopala, **smo siljeni Boga moliti brez tacihi duhovnov**, ker mi zahtevamo duhovne, ki bodo z nami čutili in bili naše narodnosti.« Županstvu se nalaga, da sklep na pristojnem mestu priobči.«

In tega moža naj voli slovenska katoliška duhovščina v Istri? To bi pomenjalo felonijo, izdajstvo temeljnih načel, na katerih mora stati katoliški duhovnik in laik!

Kar se pa Valentiča tiče, je bil on učitelj v Ricmanjih in poleg Požarja delal tam tako, da so Ricmanjci zdaj tam, kjer so. Nadalje je Valentič **kandidat učiteljske stranke** v smislu tozadevne peticije učiteljstva! Kandidat tistega istrskega učiteljstva, ki vero in cerkev najstrupeneje sovraži, razširja po celi Istri »Svobodno misel« in ta list razpostavlja celo po občinskih uradih, kandidat tistih učiteljev, od katerih je eden dal svojega otroka pokopati po civilnem ricmanjskem obredu, kandidat tistega učiteljstva, ki dopisuje »Narodu« in »Tovarišu« znane gorostasne umazanije. Duhovniki in katoliški lajki naj bi torej enega izmed teh volili? Sveda Valentič ne nosi vseh teh grehov na sebi, toda on je eksponent tega učiteljstva in se bo po željah učiteljstva ravnal in moral ravnati!

Kar se Mandiča tiče, ni treba nič pisati, saj ga ljudstvo notorično ne mara, tako da si je šele zdaj, ko drugih niso našli, upal na dan v kmečki skupini.

Ali je to prav? Gospod Škrbec se je odpovedal. »Politično društvo« pa ni nič povprašalo ne volivcev ne krščanskosocialnih zaupnikov, kaj zdaj, temveč čisto na svojo roko mesto Škrbca postavilo Pangerc, mesto Pangerca v kmečki kuriji pa Mandiča v dveh okrajih, dasi ga nobeden ne mara in se ljudstvo lepo zahvaljuje zanj! Vrh tega so postavili znane ultra liberalca dr. Červarja in je to

pustil. Kaj bi moral storiti, da bi bilo prav, ne vem. Najbrž bi moral povedati celo zgodbo zdravniku; kajti bil sem v smrtnem strahu, da se ne bi kapitan skesal svojih izpovedanj in mene umoril. Toda zgodilo se je, da je moj oče popolnoma uanaglom istega večera umrl, in ta dogodek je potisnil vse druge v stran. Naša žalost, obiski sosedov, ureditev pogreba in vse delo v gostilni mi je dalo toliko opravila, da skoro nisem imel časa misliti na kapitana, še mnogo manj pa, bati se ga.

Naslednjega jutra je prišel zopet doli v gostilno in je jedel kakor po navadi, akoravno malo, ter pil, bojim se, nekoliko več rumca, kakor po navadi, kajti natočil si ga je sam pri točilni mizi; pri tem je tako hudo gledal in puhel, da se mu nikdo ni upal ugovarjati. V noči pred pogrebom je bil pijan kakor še nikoli, in groza ga je bilo slišati prepevati v tej hiši žalosti ono odurno mornarsko pesem; ker pa je bil zelo slab, smo se vsi bali, da nam ne bi umrl, in toliko bolj, ker je bil zdravnik, ki nas od očetove smrti ni več obiskal, nenadoma poklican k nekemu daljnemu bolniku. Dejal sem, da je bil kapitan slab; in v resnici se je videlo, da peša vedno bolj. Lajal je po stopnicah gori in doli, in pomolil včasih svoj nos skozi vrata, da povoha morje; pri hoji se je opiral na zid in sopesl težko, skoro kakor človek, ki leze na strmo goro. Mene ni več ogovoril in mislim, da je pozabil svoje zaupljivosti;

tudi v drugem oziru krivično, ker bi morali v tem okraju imeti Slovenci vsaj štiri poslance, pa imajo samo dva.

In vzlic temu, da je »Politično društvo« potem, ko se je gospod Škrbec odpovedal, vse to napravilo 12. t. m. v svoji seji lastnoročno in lastnomočno brez krščanskosocialnih zaupnikov, zdaj Pangerc pošilja duhovščini okrožnico, kjer pravi, da je mogoče, da bi se sporazumelo »Politično društvo« po izvolitvi, tako namreč, da bi Mandič, ako bo izvoljen v obeh okrajih, v katerih kandidira, bil pripravljen en mandat odstopiti č. duhovščini! To je vendar predebelo! »Politično društvo« kar samo sklepa, kako bo milostno duhovščini mandate delilo! Tako se ne delajo kompromisi.

To je mnenje mož, ki položaj premo-trivajo jasno. »Politično društvo« je postopalo pri celi stvari skrajno nelojalno in prikrito, na naši strani pa so nekateri preveč verjeli ljudem, ki so kar čez noč odkrili svoje »krščansko« srce. Pozabili so gorje, katerega jim je ravno liberalno učiteljstvo prizadevalo. Bodimo od zdaj naprej jasni načel in misli! Čast in ponos krščansko-socialnih somišljenikov je, da dne 25. oktobra oddajo svoje glasove **Jakobu Štrajnu, posestniku v Dolini**, možu odločno našem in kremen-značaju! Čas je že, da se pomeže z »edinjaskim« položajem. Tem ljudem nobenih zaupnic več!

Krščanski socialce.

Položaj v Srbiji.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 20. okt.

Demonstracije. — Izjava nacionalistov. — Prostovoljci in prostovoljke. — Dva apela. — Srbski delegati. — Gledališče proti Avstriji.

Včeraj sem Vam poročal, da je bil Belgrad do večera miren. O prvem mraku pa so se ponovile na ulicah manifestacije. Policija se je bala novih demonstracij proti trgovinami avstrijskih državljanov ter je takoj zvečer zasedla vse dohode v glavno belgradsko Knez Mihajlovo ulico. Vsled tega je bil promet po tej ulici pretrgan in vse trgovine že pred 7. uro zaprte. Za policijo je bilo ugodno, da je ves dan deževalo in vmes snežilo. Vsled mrzlega vremena in leda je bilo na cestah manj ljudi nego navadno.

Kolikor manj je pričakovati za Srbijo v slučaju vojne z Avstrijo uspeha, toliko večje je navdušenje za to vojno, ki jo je črnogorska narodna skupščina nazvala sveto.

Stojan Ribarac, vodja nacionalistov, bivši minister in star parlamentarec, ki spada med najtreznejše in razumnejše može, je rekel Vašemu dopisniku o današnjem položaju Srbije sledeče:

»V neki seji narodne skupščine sem rekel, da je še vsaki požar na Balkanu zanetila Srbija. To ni prazna fraza, marveč resnica, utemeljena na zgodovinskih dogodkih. Naj Evropa tega ne pozabi. Če se naše pravične zahteve ne izpolnijo, vzdignemo se skupno s Črnogoro in celim Srbstvom; potem pa: ali izvajemo svoje pravice, ali pa se pogreznemo v velikem svetovnem grobu, kar bo vsa Evropa drago plačala.«

Prijavljanje prostovoljcev se nadaljuje po celi Srbiji, vedno pa prihajajo tudi

toda bil je bolj razmišljen in oziraje se na njegovo slabost, bolj silovit kakor kedaj. Imel je vznemirljivo navado, da je potegnil svojo sabljo, kadar je bil pijan, ter jo položil pred sebe na mizo. Vendar se je pri vsem tem malo brugal za druge ljudi, in videlo se je, da je zatopljen v svoje lastne misli, in precej raztresen. Tako je n. pr. nekoč v veliko naše začudenje zažvižgal neko drugo pesem, kakor se je zgodilo po navadi, in ki je morala biti neke vrste narodna ljubavna pesem, ki se jo je moral naučiti v svoji mladosti, predno se je podal na morje.

Tako se je godilo do dneva po pogrebu, ko sem okoli tretje ure mrzlega, meglenega popoldneva postal za trenutek pri vratih, poln žalostnih mislij na svojega očeta, ko sem zagledal nekega človeka počasi prihajati po cesti. Očividno je bil slep, kajti tipal je s palico pred seboj, imel zelen senčnik nad svojimi očmi in je bil sključen kakor od starosti ali slabosti; nosil je ogromen star raztrgan plašč s kapuco, ki ga je delala zelo odurnega. V vsem svojem življenju nisem videl bolj strašne postave. Ustavil se je nekoliko korakov pred gostilno, povzdignil svoj glas in nagovoril zrak pred seboj:

»Ali hoče kak prijatelj povedati ubogemu slepcu, ki je zgubil dragoceno luč svojih oči pri obrambi svoje angleške domovine — Bog živi kralja Jurija! — kje ali v katerem delu dežele se sedaj nahaja?« (Dalje prih.)

priglasil iz inozemstva, zlasti iz Rusije. Značilno je, da se je ponudilo za prostovoljce 40 Angležev iz Londona, večinoma inteligenca. Ravnotako se neprestano pri-glašajo ženske kot prostovoljke za bolniško strežbo. »Kolo srbskih sester« je vpisalo že 2500 žen in deklet v to svrhu. Te dni otvorijo posebne kurze, na katerih se prijavljene bolniške strežnice popolnoma izvežbajo za svojo težko službo. Te tečaj vodi srbski »Rdeči križ«, ki je te dni izročil državi 200.000 dinarjev za nabavo sanitetskega materiala. Naš »Rdeči križ« ima tri milijone dinarjev premoženja.

Na drugi strani pa si srbsko ženstvo prizadeva, da bi se krvavemu spopadu prišlo v okom in mirnim potom izpolnile srbske zahteve. V to svrhu so belgradske žene poslale tovarišicam na Angleškem, Ruskem, Francoskem in Italijanskem odprto pismo, ki jih z njim prosijo, naj se zavzemajo za to, da bo mednarodna konferenca zadovoljila Srbe. Tukaj mnogo upajo, da bo imel ta apel uspeh in bo koristil srbski narodni stvari, kateri je v teh težkih časih vsaka pomoč dobro došla.

Drugi apel so napravili učenjaki na svoje tovariše. Profesorji belgradskega vseučilišča so sestavili obširno spomenico, v kateri dokazujejo, da je Bosna srbska dežela po zgodovinskih perteklosti in po ogromni večini prebivalstva. Ta spomenica poziva vsa evropska vseučilišča, da bi ista povzdignila svoj glas za pravično srbsko stvar ter se zavzela, da dobita Bosna in Hercegovina najširšo avtonomijo.

Profesorji srbskega vseučilišča so namenjeni tudi za delegate na mednarodni konferenci. Glavni delegat bo pač dr. Milovan Dj. Milovanović, minister zunanjih poslov, bivši vseučiliški profesor; njegovi strokovni eksperti pa bodo redni vseučiliški profesorji: Ljuba Jovanović, profesor srbske zgodovine in predsednik narodne skupščine, dr. Ivan Cvijić, profesor geografije, in Slobodan Jovanović, profesor mednarodnega prava.

V Srbiji je danes vse antiavstrijsko, celo kralj, gledališče. Ves ta teden so na repertorju igre iz srbske preteklosti, ki ščuvajo proti Avstriji. Danes igrajo dve enodejanki iz bosanskega življenja, naperjeni proti okupaciji, in sicer Santičeva »Pod maglom« in Košičeva »Jazavac pred sudom«. Pričakovati je burnih demonstracij v gledališču, ko jih na ulicah zaprečava policija z bajoneti.

Dnevne novice.

+ **Rim — edino pravi sovražnik vse-nemštva.** Kar smo nedavno dokazali v članku o pangermanizmu od 19. t. m., da je namreč protestantstvo in pa vsenemštvo neločljiva enota, to nam čisto neprikrito pove uvodni članek »D. Wacht« z dne 21. oktobra pod naslovom: »Pravi krivec.« Po silno sentimentalno-solzavem uvodu o propadanju nemštva v Avstriji dokazuje člankar iz zgodovine, kako je v avstrijskih deželah z zatiranjem protestantizma zamirala vedno bolj tudi moč in sila avstrijskega nemštva. Za zgled navaja južne avstrijske dežele in Češko ter pravi dobesedno, »da je protestantstvo v južnih avstrijskih deželah po naravnem zakonu prineslo utrjenje nemštva. Tako dolgo, kakor je ta gospodstvo, obstajala je najiskrenjša zveza med »rajhom« in našimi južnimi markami, po protireformaciji pa je bila ta vez prerezana.« Kaj pravite k temu, slovenski Trubarjevci? Zakaj zatiskate oči pred železnimi dokazi zgodovine in se pred vsem izobraženim svetom smešite s proslavljanjem apostola in poslanca nemštva, češ, da je to naš naroden junak in buditelj! Toda še dalje gre člankar »D. W.« ter pravi, govoreč o dobi jožefinizma, doslovno: »Skozi sto let — nekako od 1750 do 1850 — je bilo nemštvo zopet v prodiranju. Nemštvo in liberalizem sta bila istovetna pojma. V osebi Jožefa II. zvezala sta se nemštvo in svoboda, kakor v liku velikega svetnika-zaščitnika našega nemško-avstrijskega ljudstva. Tudi vsi plemenitejši in višje stremelji elementa Slovanstva so bili nehote potegnjeni v to okrožje nemškosvobodne misli.« Tako vsenemški list pritruje temu, kar smo mi vedno trdili in še trdimo, da je liberalizem za naš narod poguben v verskem in narodnem oziru.

+ **Liberalna zveza** še vedno dopisuje našim županstvom, da bi jih zvabila v krog svoje politično-gospodarske strankarske agitacije. Razposlala je okrožnico na županstva, ki jo moramo najostreje ožigosati kot napad na naše poslance. Liberalna zveza namreč v tej okrožnici trdi, da je zvišana podpora za nabavo krme samo uspeh njene agitacije pri županstvih, da so poslala županstva prošnje na poljedelsko ministrstvo. Županstva so pa že prve okrožnice lib. zveze pometala v koš in le malokatero ji je sedlo na lim, ker so vedela, da samo poslanci morejo v tem

oziru kaj doseči. In v resnici so tudi poslanci S. L. S., v prvi vrsti načelnik »Slovenskega kluba«, dr. Šusteršič, dosegli, da se je prvotna malenkostna podpora zvišala na pol milijona in je tako Kranjska izmed vseh dežel največ dobila. To zaslu-go hočejo zdaj liberalci našim poslancem ukrasti in sami sebi pripisati. Seveda morajo vsi naši državni poslanci odločno proti takemu početju protestirati, kakor tudi proti temu, da bi taki ljudje razdeljevali podporo, doseženo po njihovem trudu. To okrožnico od liberalne zveze smatramo kot napoved novega boja in ta boj tudi sprejemamo. Kar še dalje pravi liberalna zveza, je neresnično. Mi le pribijemo, da se vlada ne sme ozirati na želje liberalne zveze in da je izključeno, da bi liberalci dosegli svoje namene. Svetujemo torej vsem županstvom, da vsako pisanje, k nosi firmo »Zveza slovenskih zadrug«, takoj vržejo v koš, drugače si naj škodo sami sebi pripišejo!

+ **Javni napisi.** Povodim zadnjih nemirov so bili v nekaterih občinah na Kranjskem odstranjeni, oziroma zamazani nemški napisi na krajevnih deskah. Razna okr. glavarstva so nato strogo naročila županstvom, da morajo zamazane deske takoj očistiti, oziroma napraviti zopet dvojezične napise. Vsled tega so nam došla od mnogih županstev vprašanja, kaj naj storijo. Povoljega odgovora jim ne moremo dati. Paragraf 9 drž. zakona z dne 29. sušca 1869 št. 67 o ljudskem štetju namreč tudi veleva, da deželna vlada določi, v katerih jezikih se mora napraviti besedilo na krajevnih deskah. Na podlagi te zakonite določbe je določila dež. vlada kranjska z ukazom z dne 18. oktobra 1892, št. 2032, da morajo biti napisi na krajevnih deskah dvojezični, slovenski in nemški. Dokler torej deželna vlada ne prekliče, oziroma izpremeni svojega ukaza, so mogoče le pritožbe na deželno vlado. Malo čudno pa je le, da okrajna glavarstva delajo odgovorne župane osebno za točno izvršitev ukaza. Kaj pa naj stori župan, ako je neznana oseba zamazala nemško besedilo ali mu je celo obč. zastop naročil samoslovensko besedilo? Na svoje stroške gotovo ne bode napravljati novih krajevnih desk, v občinskih proračunih pa tudi ni kredita za te izredne stroške. Vprašanje je torej jako kočljivo. Ker se pa ne-katera županstva sklicujejo na Ljubljano, opozarjamo, da so tukaj preporno vprašanje ulični napisi, ne pa krajevne deske.

+ **»Kmečka zveza«** za okraj Ilirska Bistrica-Trnovo na Notranjskem se bo v najkrajšem času ustanovila. V nedeljo, 25. t. m., se bo vršil ustanovni shod »Kmečke zveze« v Radečah pri Zidanem mostu. Govorita dr. Lampe in dr. Rožič. Tudi za okraj Črnomelj v Beli Krajini se snuje nova samostojna »Kmečka zveza«.

+ **Slov. katol. akad. tehn. društvo »Zarja«** v Gradcu priredi v petek, dne 23. t. m., svoj prvi redni občni zbor pri »Zeleni Štajerski« s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. poročilo odbora; 3. poročilo revizorjev; 4. sprejem novih članov; 5. volitev novega odbora; 6. slučajnosti.

+ **V Šmartnem pri Litiji** se bo tudi v kratkem osnoval telovadni odsek.

+ **Občni zbor in velik shod** priredi »Kmečka zveza« za dekanijo Trebnje v nedeljo, dne 25. t. m., popoldne ob treh v dekanjskih prostorih v Trebnjem. Govorila bosta državni poslanec dr. J. Hočevar in dr. Krek. Med slučajnostmi pridejo na vrsto domače zadeve in druga pereča vprašanja. Glejte vsi, da bo udeležba iz cele dekanije obilna in častna. V takih pri-likah moramo pokazati svojo zavednost. K shodu so povabljeni vsi somišljeniki S. L. S.

+ **Socialni demokratje na Kranjskem** sklicujejo na dan 1. novembra t. l. v Ljubljano svojo deželno konferenco. Na dnevnem redu so: Deželnozborske volitve na Kranjskem in organizacija.

+ **Novomeška demonstracije.** Okrožna sodnija novomeška vabi na dan 22. t. mes. ob 3. uri popoldne jurista Jeruca, ključavničarja Pristoua in časnika Lakerja s sledečim vabilom: »G. N. N. v N. Da se zaslišite o obdolžitvi c. kr. državnega pravdnika kakor obtožitelja zavoljo hudodelstva § 98. k. z., pozivate se na dan 22. oktobra 1908, popoldne ob 3. uri pred to sodnijo v sobo št. 31. C. kr. okrožna sodnija v Rudolfovem, od II. dne 20/10. 08.« Zaslišanih je bilo že mnogo prič in se jih še bo.

+ **Za S. K. S. Z.** je poslal gosp. Ivan Lavrič, trgovec v Cerknici, 4 K, župni upravitelj gospod Anton Lavrenčič 2 K. — Hvala! Prosim, da se vsi somišljeniki in somišljenice spominjajo s primernim darom S. K. S. Z.

+ **Obrambno društvo** je razposlalo te dni p. t. članom poštne položnice. Opozarjamo vse člane, da se je na zadnjem občnem zboru z dne 27. avgusta t. l. zni-

žala članarina, ki znaša sedaj samo 5 K. Prosimo gg. člane, da se poslužijo kmalu položnic in da pristopijo koristnemu društvu še drugi gg., ki mu še ne pripadajo.

— **Državna podpora za savski most pri Tacnu.** Ministrstvo javnih del je dovolilo za popravilo savskega mosta pri Tacnu podporo v najvišjem znesku 50.400 kron, t. j. 30% na 164.000 proračunjenih stroškov, pod pogojem, da se zagotovi pokritje ostalih stroškov in da se ne bo pobiralo mostnine.

— **Roparski napad na duhovna v Ameriki.** Iz Beatty v Sev. Ameriki se nam piše: Č. g. Ivan Smolej, ki biva en teden na odmoru v našem gorovju, jahal je odtod proti večeru k benediktincem v Beatty, da bi šel drugi dan k zobozdravniku. Med potjo skočila sta naenkrat dva moža na ovinku izza gozda, eden je zagrabil za uzo, a drugi z besedami »Hands up« (roke kvišku) mu nastavil revolver na prsi, nakar sta mu odvzela 208 dolarjev (okoli 1000 kron). Nato sta zbežala, a nista opazila revolverja, ki je bil skrit v sedlu. Gospod Smolej ustrelil je dvakrat za napadalčema, a takoj nato so začele žvižgati kroglice od nasprotne strani in gospodu ni drugega ostalo, kakor z brzim konjičem odnesti pete. Bil je to na tem mestu že tretji napad. Stvar je naznanjena oblastim, a težko bo zločince najti. — Grozna suša vlada tudi pri nas po Pensilvaniji. Že od avgusta meseca nobenega dežja; vodnjaki in potoki so vsi suhi. Vsak dan znaša škoda pol milijona dolarjev na polju. Mnoge tovarne so morale radi pomanjkanja vode ustaviti delo.

— **Cvetje z vrta nemške žurnalistike.** »Leipziger Neueste Nachrichten« priobčujo v številki od 4. t. m. te-le duhovite »verz«:

Guter Rath in höchster Not.
Knotig, schlotig, riid' und frech
Ist der nationale T'sch e c h';
Frecher noch um ein'ge Grad
Ist der lausige K r o a t;
Doch am frechsten — notabene! —
Ist in Laibach der S l o w e n e;
Was der Erdball trägt an Knoten,
Alle hat er überboten,
So ein Rauhbein, solch gemeines,
Gibt es ausser ihm wohl keines. —
Weisst du, Deutscher, was ich meine?
Hau dem Frechdachs doch mal eine.

Torej — le kar na plan, Tevtonje, če imate korajžol!

— **Vinski trg** priredi kmetijska podružnica v Ravnem pri Krškem, dne 12. novembra t. l. Na tem vinskem trgu bodo zastopane razne vrste vina iz najboljših vinskih gor, kakor iz Drenovca, Nove gore, Apnenika i. dr. Vinskim trgovcem se bode nudila priložnost, da se v enem dnevu prepričajo o kakovosti in ceni pridelka. Ker je mesto, kjer se bode vršil trg, nekako v središču vinskih gor, bo vsakemu trgovcu omogočeno osebno se prepričati o kakovosti kupljenega blaga. Gg. vinski trgovci, ki bi se nameravali tega trga udeležiti in žele kakih pojasnil, naj se obrnejo pisмено do podpisane podružnice vsaj do 10. novembra t. l. Podružnica bo tako znala, koliko voz bo treba preskrbeti. Za prenočišča in drugo postrežbo je preskrbljeno. Kmetijska podružnica v Ravnem pri Krškem.

+ **Za S. K. S. Z. je daroval** g. Fran Petrič, oskrbnik zaloge Puntigama 20 K. Hvala iskrena!

+ **V Borovnici** obnovi izobraževalno društvo na željo občinstva gledališko predstavo v nedeljo, 25. t. m., ob 3. uri popoldan. Spored: 1. »Naš dom«, moški zbor. 2. »Pozdrav«, mešan zbor. 3. »Vesela tovarišija«, mešan zbor. 4. »Pri gospodi«, dvodejanska veseloigra. 5. »Za letovišče«, burka v enem dejanju. — Vstopnina znižana.

— **Ponesrečila sta** v premogokopu v Johnstownu v Ameriki Slovenca Anton Vičič, star 19 let in Feliks Prošt, oče treh nepreskrbljenih otrok. V jami se jima je vnel plin. V sled groznih opeklin sta umrla.

— **Nagle smrti** je umrl v Gorici 71-letni mestni šolski sluga Marko Furlani. V sredo večer je šel spat, ne da bi kaj tižil, da je bolan. Drugo jutro so ga našli mrtvega: ponoči ga je zadela kap.

— **Porotno zasedanje v Gorici** prične 26. novembra t. l.

— **Iz sodne službe.** Pravosodni minister je imenoval avskultanta Alojzija Ehrlicha sodnim pristavom v Črnomlju.

— **Vozove** za eskortiranje arestantov se bo odslej najemalo po mestih pri belem dnevu. Tako se glasi odločba pravosodnega ministra.

— **V Št. Jakobu ob Savi** je bil v nedeljo dné 18. t. m. ustanovni občni zbor k. sl. izobraževalnega društva ob obilni udeležbi zlasti mož in mladeničev, ki so prav pozorno poslušali izbrani in poljudni govor veleč. g. Luke Smolnikarja. Vpisalo se je takoj 36 članov, ki so obenem takoj plačali letnino. Upanje je, da se jih v kratkem oglasi še več.

— **Zima v Galiciji** je že nastopila ter vlada tam hud mrz. Sneg je ponekod meter visok. Ustaviti se je moralo poljsko delo.

— **Sneg v Osijeku** je padel dné 20. t. m.

— **Dr. Josip Pogačnik**, bivši sekundarij v deželni bolnišnici, je od profesor-skega kolegija medicinske fakultete na graški univerzi za asistenta na kliniki za ušesne, nosne in vratne bolezni imenovan. Dr. Pogačnik je tudi že nad dve leti v praksi na kliniki za očesne bolezni. Mlademu doktorju-asistentu iskreno čestitamo in mu želimo sreče in uspeha na graški vseučiliški stolici!

— **Premovanje v Št. Lorencu** se je v ponedeljek, 19. t. m., prav lepo obneslo. Lepi mlaji, cesarske in slovenske zastave so pričale, da so ljudje vedeli ceniti važnost dneva. K premovanju so prišli iz Ljubljane državni in deželni poslanec Povše, ravnatelj Pirc, gg. živinozdravnika Pavlin in Munda, vodja šole na Grmu g. Rohrmann ter skoro vsi sosedni in dekanjski duhovniki. Na razstavo so prignali 31 bikov, 77 krav in 27 telic. Iz Žužemberka je razstavil g. Vrhovec krasnega bika in telico, g. Košak je prignal dva prav lepa bika iz Mirnepeči. Ostala živina je bila iz domače okolice: Št. Lorenc, Št. Vid, Mirna, Primskovo, Čatež, Trebnje, Dobrič in od drugod. Gospodje, ki so bili v komisiji tudi na letošnjih razstavah v Postojni in Gorjah, so rekli, da se je v Št. Lorencu razstavila najlepša živina in v največjem številu. Bila je torej najlepša letošnja razstava. S tem je dokazano, da nismo Dolenjci tako zadržani, kakor se navadno misli. Dani so vsi predpogoji za umno živinorejo. — Videlo se je pa tudi, da se pri gospodarskih vprašanjih ne sme gledati na same zunanje reči. Št. Lorenc je mala vas v sredi rodovitne temeniške doline, ki je za živinorejo prav ugodna. Kaj pomaga razstava v lepih trgih ali mestih, ki pa nimajo v svoji okolici predpogojev za povzdigo živine. Treba bo torej povsod imeti le gospodarske potrebe in razmere pred očmi. Nam je bila razstava v dokaz, da smo na pravem potu, po katerem bomo tudi zanaprej hodili.

— **Dekliška Marijina družba v Kopru** priredi v nedeljo 25. t. m. popoldne ob treh predstavo »Na Marijinem Srcu« v prostori h g. Klinarja. Med posameznimi dejanji bo proizvajal zanimive proizvode fonografa. Predstava se vrši v proslavo 50-letnice sv. Očeta.

— **V Šmartnem pri Litiji** se bodo v nedeljo, dne 25. t. m., blagoslovile nove orglje, ki bodo kras in ponos šmartinske cerkve. Šmartno bo na predvečer, v soboto, krasno razsvetljeno v proslavo papeževega in cesarjevega jubileja. Kolavdacija novih orgelj se vrši danes.

— **Zaradi uboja** je tržaško porotno sodišče obsodilo dné 19. t. m. 36 let starega Fortunata Fator, kovača iz Červinjana, v tri in pol leta težke ječe, poostre ne vsake tri mesece s postom in zatvoritvijo v samotni celici. Isti je 16. avgusta t. l. vsled gostilniškega prepira z nožem zabodel oženega Fürsta.

— **Poročil se je** g. Fran Kocijančič, uradnik juž. železnice v Divači z gdčno Maro Perhave iz Spodnjega Ležečega.

— **Nov deželni šolski nadzornik na Goriškem.** Streinz ni imenovan, provizorično pa je poklican na to mesto neki Nemec Kauer, docent na dunajskem vseučilišču. — Med domačimi torej ni nihče dober za tako službo.

— **Seja občinskega odbora v Novem mestu** dne 16. t. m. Župan g. Ogoreutz otvori sejo, nakar se prične s čitanjem zapisnika zadnje seje z dne 18. septembra 1908. Po prečitanju zapisnika vpraša odbornik g. Rozman, zakaj se radi nove gimnazije tako počasi dela in vpraša g. župana, zakaj se tozadevno poročilo ni takoj odposlalo, ampak šele čez nekaj tednov. G. župan mu pojasni, da je preobložen z delom in da je od prejšnjega župana še precej zaostanka. Med g. županom in g. Rozmanom pride radi tega vprašanja in radi vodovoda v Žabji vasi do ostre kontroverze. — Sklene se, da se kanal od nove ženske bolnice spelje čez Loko in ne po nasipu, kakor se je sklenilo pred začetkom zgradbe. — Predlog županstva, da se odstopi del parcele št. 264/2 zdravstvenemu okrožju, se sprejme. — O dopisu c. kr. okrajnega glavarstva v Rudolfovem glede upeljave dveh letnih sejmov v Litiji predlaga g. Rozman, naj se glavarstvu sploh ne odgovori, ker se le-to tako ne ozira na sklepe mestnega odbora. Ravno radi tega naj se tudi ne odgovori glavarstvu na dopis glede podelitve koncesije za žganjetoč F. Forška v Novem mestu. Se sprejme. — Prošnja prejšnjega mestnega tajnika Fr. Stukeljna za odpis ostalega predujema se v svrhu rešitve preloži za tajno sejo. Prošnja Fr. Štamcarja, da se mu postavi k njegovi hiši vodnjak, se odbije. Pri slučajnostih pravi odbornik g. Dolenc, da je videl mestno hosto v jako slabem stanju, da je

zanemarijena, gospodarstvo ni pravo, da sploh nikakega reda ni. Seka se, kjer je že, hosta ni razdeljena v takozvane »seke« (Schläge), da se po toči poškodovane smreke puste. Kadar se kaj proda, se nič ne pazi, kod in kako se izvažuje. Predlaga: Obč. odbor naj se dogovori s kakim gozdarjem, ki bi vse pregledal ter potem povedal nedostanke, in kako se jih odpravi. Sprejeto. Na vprašanje, kaj je s premostitvijo pokopališča, odgovori g. Rozman, da se za sedaj ne da nič napraviti. Nato g. župan sejo zaključí.

— **Vreme po Dolenjskem se je nenadoma sprevrglo.** V nedeljo cel dan je bilo gorko, kakor po leti, ponoči pa je začel padati dež in sedaj imamo mrzlo, mokro in neprijetno jesensko vreme.

— **Šopek trobentic** nam je poslal prijatelj z Bleda z željo: Dal Bog, da bi tudi slovenskemu narodu iz letošnje jeseni vzklila! — primula veris trajne in prave pomladi!

— **Občinski urad v Buzetu** se je moral preseliti iz »Narodnega doma« na Fontani, kjer se je nahajal nad leto dni, zopet nazaj v Buzet. Ubogo hrvaško in slovensko ljudstvo, ki ima opraviti na županstvu, bo moralo zopet po strmih stezah hoditi na goro v italijansko gnezdece, čegar krčmarji živo čutijo potrebo, da se jim zopet malo zakrpaajo raztrgani mošnjički. Deželni odbor je zmagal in »Piccolo« preobrača samega veselja kozolce.

— **Čipkarsko šolo** so ustanovili večeraj v Horjulju. Navzoča sta bila državni poslanec Gostinčar in ravnatelj g. Vogel-nik z Dunaja.

— **Semenj na Livadah pri Oprtlju** (Istra), kateri bi imel biti 25. oktobra, je prenešen vsled volitev za deželni zbor na 8. november.

— **Mošt ga je pripravil ob nos.** V nekem vinogradu v graški okolici so pili minolo soboto fantje pozno v noč »ta novega«. Ta jim je dal korajže čez mero in neki fant — Jogi — je, prišedši domov, pričel izganjati svoje ljudi iz hiše. Nastal je hrup in ostali fantje so se vrnili pred Jogoovo hišo. Ko se prikaže hudi fant na prag, vsega ga eden tovarišev — najbrže s sekirico po obrazu — in nosa ni bilo več. Ranjen je zelo tudi na bradi.

— **Š Topničarji v Mariboru.** V soboto dopoldne je došel iz Gradca v Maribor 3. topničarski polk in se nastanil v veliki novi topničarski vojašnici.

— **Š Ubil se je.** V nedeljo, 18. t. m., ponesrečil se je vrli narodnjak, kmet iz Sv. Jošta na Kozjaku, ko se je iz Dobrne vrnil domov po strmini na Grabenskem mlinom. Pot je jako nevarna. Bil je pri priči mrtev. Pot bodo prepovedali. Slov. planinsko društvo namerava pot za turiste pripraviti, kar bi bilo želeti, ker je partija iz Dobrne na Kozjak jako interesantna. Rajni N. Pesjak, p. d. Arnejc, zapusti vdovo in pet malih otrok. Bog mu daj večni mir!

— **Š Ravnatelj Schreiner vzgojitelj nemških učiteljev.** Iz Maribora se nam poroča: Minoli teden je javil ravnatelj učiteljišča vsem nemškim dijakom, da bodo od sedaj zanaprej obiskovali slovensko uro: »Damit Sie die Befähigung erhalten, auch auf Schulen mit slovenischer Unterrichtssprache zu wirken.« (Da dobijo usposobljenost tudi na slovenskih šolah poučevati.) Seveda, tako je pristavil g. ravnatelj, bomo bolj prizanesljivo postopali pri skušnji z Vami (Nemci). Med slovenskimi učiteljiščniki vlada vsled tega veliko razburjenje. S tem se samo odpre nemškimi in nemškim učiteljem pot na slovenske šole, da lahko slovensko deco ponemčurijo. Tako dela najboljši »slovenski« pedagog na Spodnjem Štajerskem! — Še en slučaj o postopanju g. ravnatelja. Slovenski učiteljiščniki so imeli na omarah za obleko slovensko pisana krstna imena, kakor Božidar, Ravto, Radoslav itd. Te so jim nemški tovariši potrgali. Ko so se Slovenci radi tega pritožili, rekel je g. ravnatelj: E, to se je samo slučajno zgodilo! Tako se goji nemška nestrpnost na zavodu. Napis na zavodu je še tudi samo nemški!

— **Š Zaradi uboja** je bil pred celjskimi porotniki obsojen neki Pavel Strnad na tri leta težke ječe. Franc Pšeničnik iz Glibokega, obtožen, da je ubil svojega strica, je bil uboja oproščen, ker se je izkazalo, da je ravnal v silobranu seveda nekoliko prehudo, tako da so ga obsodili na štiri mesece.

Demonstracije pred sodiščem.

Pred okrajnim sodiščem se nadaljuje razprava proti kovaču Kunstlerju, ki je bil aretiran 20. m. m. Kunstlerjeva žena izpove, da jih 20. m. m. niso spustili skozi kordon v Gradišče. Mož se je jezil, češ, da je domač. Upiral se ni. Jakob Šimenc je videl, ko so aretirali Kunstlerja, ki se je jezil, ker ga niso spustili skozi kordon. Marija Šimenc ni videla, da bi hotel Kunst-

ler prodreti kordon s silo. Policijski stražnik Josip Kocijančič izpove, da je rekel Kunstler, naj ga spremijo domov, ker ne more nikjer domov. Upiral se obtoženec ni. Obtožbo zastopa funkcionar državnega pravdnštva dr. Zupanc, sodi deželno-sodni svetnik Potrato, zagovarja obtoženca dr. Tekavčič. Dr. Tekavčič predlaga oprostilo razsodbo. Dr. Zupanc predlaga vporabo zakona. Sodnik proglasi oprostilo razsodbo.

Ljubljanske novice.

— **Ij Seja odbora S. K. S. Z.** bo jutri v petek ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. K seji so vabljeni prijatelji.

— **Ij Črnogorci hite pod zastavo?** V Ljubljani živeči črnogorski delavci in zidarji hite najbrže vsled posebnega poziva v domovino, da se s svojimi rojaki udeležijo, če po treba, vojske.

— **Ij Nov poštni urad v Ljubljani.** Ministrstvo je dovolilo, da se ustanovi nov poštni urad na Miklošičevi cesti.

— **Ij Srednje šolstvo.** Deželni šolski svet je dovolil, da poučujejo v prihodnjem šolskem letu profesor Friderik Juvančič francoski jezik na I. drž. gimnaziji, profesor dr. Mihael Opeka italijanščino na II. drž. gimnaziji, prof. Alf. Eisenberg italijanščino na nemškem oddelku drž. gimnazije v Ljubljani.

— **Ij G. c. kr. polic. svetnik** Wratschko z ozirom na poročanje o njegovem pričevanju v aferi Prelovškovi v nekem slovenskem listu popravlja, da med njegovim in dr. Oražnom pričevanjem ni nobenega protislovja, ker se ga o tem, jeli v Aurovi gostilni s kom govoril, kot pričo sploh ni vprašalo. Sicer pa je g. Wratschko z g. dr. Oražnom govoril nekaj stavkov v svrhu, da se ohrani mir v hiši. Nadalje popravlja gosp. Wratschko, da, akoprav je z g. dr. Oražnom nekaj govoril, je vendar ves čas g. Prelovška natančno opazoval in to tudi takrat, ko je orožnik Prelovška zagrabil. Nadalje povdarja gospod Wratschko, da je neresnično, da bi bil on vsled teh dogodkov »strašansko razburjen« in »popolnoma zmešan«, temveč ga kot izkušenega uradnika, ki že 25 let službuje in je intervinoval pri veliko bolj resnih prilikah, kakršne so bile v Ljubljani, ni niti za trenotek zapustila treznost in jasnost in je vsled tega mogel tudi ves dogodek v Aurovi gostilni opazovati tako mirno, da je o tem tudi mogel pričati.

— **Ij Poprava šentpeterskega mostu** se pravkar vrši. Po odstranitvi gramozne, kakih 25 do 30 cm debele plasti, so začeli izmenjavati že zelo preperelo tramovje itd. in ga nadomeščati z novimi plohi. Delo vrlo napreduje. Promet je seveda za nekaj dni popolnoma ustavljen.

— **Ij Nemci med seboj.** V kavarni pri »Slonu« sta dva častnika 27. pešpolka zabavljala navzočim nemškim gostom. Nekaj časa so gostje zbadanje poslušali, potem je pa vstal neki gost in častnikoma povedal jako ostre besede. Zahtevi častnikov, naj prekličijo svoje besede, gost ni seve ustregel, rekel je pa, da sedaj vidi, v koliko so bila resnična izvestna poročila nemških listov!

— **Ij Velik ljudski koncert v hotelu »Union«.** V nedeljo zvečer priredi koncertni orkester v hotelu »Union« velik ljudski koncert z zanimivim vspeedom, katerega priobčimo jutri.

— **Ij Velikodušni dar.** Gospod Franc Petrič (na Marija Terezije cesti) je poslal »Glasbeni Matici« v pokritje znanega deficita iz l. 1906. znesek 20 kron, za kar se mu je, kakor se nam poroča, društvo s posebnim pismom zahvalilo. Kakor nadalje čujemo, bo zadeva tega deficita s tekočim mesecem dosledno uravnana.

— **Ij Sprememba posesti.** Hugo Ihl je prodal svojo modno trgovino v Stritarjevi ulici Ivanu Lenasi in Antonu Gerkmanu, ki jo bosta vodila od 1. decembra t. l. naprej.

— **Ij Dobra prijateljica.** Ana Jungwirthova živi z neko tovaršico že dalje časa v prijateljskih razmerah v mestni ubožnici na Karlovski cesti. S svojim spretnim jezičkom si je znala pridobiti njeno popolno zaupanje, kar je te dni tudi pošteno izkoristila. Izvedela je namreč, da ima sorodnike na Viču. Šla je torej k njim in jim s solzami v očeh potožila, da je zjutraj vsa udana v voljo božjo njihova sorodnica v njenih rokah izdihnila svojo blago dušo. Naredili so ji seveda primeren mrtvaški oder, kakor se to med prijatelji spodobi, mrtvaške »šolne« ji je pa ona nabavila, za kar je potrošila 2 K 40 v. Sorodniki so bili ginjeni te velike prijaznosti, povrnili so Ani Jungwirthovi izdelek ter jo pridržali pri obedu. Po kosilu pa so dali napreči in tudi usmiljeno prijateljico povabili na voz, kar pa je ta odklonila, češ, da se ne sme voziti. Prišedši v ubožnico so vprašali, kje imajo mrljca, takrat pa pride sorodnica živa in zdrava po stopnjicah. Bilo je seveda mnogo presenečenja na obeh stra-

neh in konec je tvorila ovadba proti dobri prijateljici Ani Jungwirthovi, da dobi plačilo za svoje usmiljeno srce.

Ij Vlom pri Jebačinu. Priče, ki so bile poklicane v zadevi Jebačinovega vloma v Zader, so se zopet povrile. Korena je iz poznal izkuhar Meze s Sv. Petra ceste št. 38, pri katerem se je nekako ob času vloma mudil in imel pri sebi nekaj zavitega v papirju. Koren neki prav predrzno nastopa proti pričam in se hvalisa, kako hladnokrvno je zaklal na Dunaju restavraterja. Iz vseh okoliščin se sedaj zagotovo sklepa, da je bil vlom v Ljubljani delo Korenovo in njegovih sodrugov in najbolj to potrjuje izjava Mezeta. Le-ta ga je prvotno spoznal po sliki, sedaj ga je pa še osebno identificiral, da je ob kritičnem času res bil v Ljubljani.

Ij Tatvina. Danes ponoči je do sedaj še neznan tat s ponarejenim ključem odprl gostilniško barako na Dolenjskem kolodvoru ter odnesel gostilničarju Antonu Vidru 60 K denarja, niklasto uro z verižico, vredno 10 K, zlato moško verižico z obeskrom, vredno 60 K in 4 zlate prstane, vredne 42 K.

Ij Aretovana je bila včeraj neka 17letna dekle, ki je prodajalki obuvala Jožefi Sterletovi Pred škofijo izmaknila par čevljev in potem zbežala v Študentovske ulice, kjer jo je oškodovanka dohitela in ji vzela čevlje nazaj. Tržni organ jo je nato aretoval. Rekla je, da je Ana Kočevarjeva, potem Ana Žerovnikova iz Topola, pozneje da je iz Kamnika in hči nekega čevljarja. Oddali so jo sodišču, ki bo dognalo njeno identiteto.

Ij Kanarčka je vjel delavec v predilnici Ivan Kramar. Lastnik ga dobi nazaj pri njem v Kolodvorskih ulicah št. 37.

Ij Slaboumen pasant. Včeraj popoldne se je nek pasant po Kongresnem trgu znašel nad mimoidočimi, ter jih sramotil. Ko ga je stražnik prijel, se mu je uprl in le s pomočjo še drugega stražnika in neke civilne osebe, ga je bilo mogoče spraviti na osrednjo policijsko postajo. Tam se je dognalo, da je mož hudo nervozen in ko se je pomiril, so ga spustili, da je šel domov.

Ij Kdo draži v Ljubljani? Župan Ivan Hribar nam je poslal sledeči popravek: »Glede na notico v št. 159. dnevnika »Slovenca« z dne 14. julija 1908. pod naslovom: »Kdo draži v Ljubljani«, se prosi za natis naslednjega uradnega popravka po določilih § 19. veljavnega tiskovnega zakona. V navedeni notici je mej drugim rečeno sledeče: »Po mestu se širi govorica, da so branjeveke naznanile magistratu nekega — policaja, ki je ob prepovedanih urah — prekupeval živila«. — Dognalo se je, da je to — neresnično — govorico povzročila in trosila branjevka Helena Vavpotičeva. Na uradno ovadbo prizadetega mestnega tržno-policijskega redarja Josipa Vrtačnika je bila Vavpotičeva dne 5. avgusta t. l. pri c. kr. okrajni sodnji ljubljanski pod opr. št. U VII, 919/8/2 obsojena zaradi prestopka po § 488 kaz. zak., za krivljenega s tem, da je stražnika Josipa Vrtačnika obdolžila takega nečastnega dejanja, ki bi ga zamoglo v javnosti ob dobro ime spraviti in — a ponižati, na zapor 48 ur, poostren s postom in pa v povračilo stroškov kazenskega postopanja. — Župan Ivan Hribar.«

Ij Miada vlomilca. Včeraj popoldne je bilo v stanovanju Marije Porentove v Hradskega vasi št. 11 pri oknu vlomljeno in ukradena hranilna knjižica »Mestne hranilnice« z vlogo 500 K, zlata verižica, vredna 80 K, srebrna verižica, vredna 30 K, srebrna ura, vredna 12 K, in trije zlati prstani, vredni 36 K. Iz hranilnične knjižice je bilo po tatvini dvignene polovico vsote. Policija je takoj uvedla poizvedbe in prišla do sklepa, da tat ne more biti nihče drugi, kakor 14letni Leopold Porenta in 13letni Viktor Ogrin, ter ju zvečer prišla v kinematografu. Pri sebi sta imela skoraj še vse, le 42 K sta bila zakupila, ter prodala tudi verižico. Nepridiprava sta si oskrbela tudi samokres, češ, če bi nama kdo hotel denar pokrasti, da ga s samokresom odženeva. Oba paglavca prideta pred sodišče.

Ij Gospod, ki je včeraj od 6. do 7. ure zvečer najbrže po pomoti vzel površnik v kavarni »Union«, se prosi, da ga prinese nazaj v kavarno.

Ij Društvene godbe ljubljanske občni zbor vrši se — kakor že objavljeno — vnovič jutri, v petek, ob 8. uri zvečer v salonu hotela »Ilirije«. Ker je bil zadnji občni zbor radi preslabe udeležbe nesklepčen, prosijo se č. člani ponovno vljudno, da se vsaj tega občnega zbora zanesljivo in številno vdeležijo, ker se morajo radi preosnove društvene godbe v koncertni orkester razpravljati in rešiti važna vprašanja. — Po številu navzočih članov spozna naj se tudi zanimanje za to naše tako važno kulturno podjetje.

Ij Novi ulični napisi v Ljubljani. Sedaj, ko je toliko kot gotovo, da dobi Ljubljana nove, samoslovenske ulične napise ter pokaže vseslovenska stolica tudi na zunaj svoj slovenski značaj, bodi rečena beseda tudi o tem, kakšno obliko naj bi imeli novi napisi. Običaj je po vseh večjih mestih, da služi že oblika tablic v orijentacijo tujcu, ki hodi po mestu, ne le napis sam. Mestne ulice se razdele v take, ki vodijo v mesto in iz mesta in pa v tiste, ki se vijo v obliki obroča okoli mestnega središča. Prve ulice imajo štirioglate ulične tablice, druge pa okrogle. Za tujca je ta uredba precejšnjega pomena, ker takoj vé, v katero smer vodi dotična cesta in mu ni treba izpraševati ljudi ali pa tavati okoli, ne da bi vedel kam pride. V Ljubljani bi se to lahko tako uredilo, da bi ulice, ki gredo okoli ljubljanskega Gradu, oziroma njim paralelno, imele okrogle tablice, druge ceste pa, ki prve sekajo, pa štirioglate. V Ljubljani je to že radi tega potrebno, ker je dohod iz južnega kolodvora v mesto precej neroden ter nimajo Kolodvorske ulice direktne zveze s središčem mesta ter pride tujec po Sv. Petra cesti prav tako lahko v Udmat kot na Mestni trg. Miklošičeva cesta je takorekoč še zagata, ker ni izpeljana do kolodvora ter bo le malokateri tujec, ki je prvič v Ljubljani, našel po nji v mesto. Če gre pa ob progi cestne železnice po Dunajski cesti, utegne prav tako priti v Gradišče kot na Marijin trg, ker je Šelenburgova ulica naravni podaljšek Dunajske ceste. Torej je potrebna orijentacija o smereh ulic.

Ij Za »Slov. kršč. soc. zvezo« je darovala neimenovana gospa iz Ljubljane 1 K. Lepa hvala!

Telefonska in brzoljavna poročila.

VOJNE NEVARNOSTI NI?
Berolin, 22. oktobra. Tukaj bivajoči srski minister zunan ih zadev dr. Milovano, vič je izjavil, da Srbija zahteva garancij kot podlago, da bo njena nacionalna eksistencija zagotovljena. Vojna nevarnost je po mnenju ministra odstranjena.

KONEC DELEGACIJ.
Budimpešta, 22. oktobra. Zasedanje delegacij bo že do konca oktobra končano. Nato se šele reši ministrska kriza.

STADLER NASLEDNIK STROSSMAYERJEV.

Sarajevo, 22. oktobra. Nadškof dr. Josip Stadler je določen za škofa v Djakovu.

VOLIVNA REFORMA NA OGRSKEM SE SANKCIONIRA?

Budimpešta, 22. oktobra. Ogrski listi trdijo, da bo cesar v kratkem sankcioniral načrt volivne reforme, kakor ga mu je predložil grof Andrassy.

NAŠA MORNARICA.
Budimpešta, 22. oktobra. Grof Montecuccoli je v delegaciji naznanil, da bodo naše prihodnje bojne ladje imele 18 do 19.000 ton. — Vojni odsek je mornariški proračun sprejel.

PREPOVED PREVAŽANJA OROŽJA.

Dunaj, 22. oktobra. Avstrijska in ogrska vlada sta izdali prepoved prevažanja orožja in razstrelivnih snovi v balkanske države.

SKLICANJE HRVATSKEGA SABORA.

Budimpešta, 22. oktobra. Čuje se, da namerava ogrska vlada sklicati hrvatski sabor sredi meseca decembra in mu predložiti proračun za leto 1908. in 1909.

SPORAZUM MED TURČIJO IN BOLGARIJO?

Carigrad, 22. oktobra. Turška vlada je izjavila, da je pripravljena začeti z Bolgarijo neposredna pogajanja.

Carigrad, 22. oktobra. Turška vlada je pripravljena priznati neodvisnost Bolgarije, Rumelija pa naj bi z Bolgarijo bila združena le potom personalne unije.

Sofia, 22. oktobra. Danes zvečer zboruje ministrski svet. Poročila iz Belgrada so baje zelo ugodna.

Carigrad, 22. oktobra. Baje Bolgarija vzlic sporazumu še vedno dela vojaške priprave.

BOJKOT LLOYDOVIM PARNIKOM.

Trst, 22. oktobra. Iz Smyrne poročajo, da je tudi tam ponehalo bojkotiranje avstrijskih ladij. Turške oblasti podpirajo razkladanje.

DEMENTI.

Cetinje, 22. oktobra. Vest, da je knez Nikita prosil carja Nikolaja, naj se zavzema zato, da Črnagora dobi Sandžak, je neresnična.

ANGLEŠKA INTRIGIRA.

Carigrad, 22. oktobra. Baje je angleški poslanik velikemu vezirju odločno iz-

javil, da Anglija direktne sporazuma med Turčijo in Bolgarijo, ne da bi intervenirale velevlasti, ne smatra za oportunnega.

Nadušljivi! Edino sredstvo se nahaja, ki povzroča takojšnje utešenje, in to je od najuglednejših zdravnikov tu- in inozemstva priporočeni dr. Eslwirthov »Astmol«-prasek proti naduhi, preizkušen in priznan od tisočev. Uporablja se zlasti na klinikah in v bolnicah za olajšanje in zdravljenje prsne težave in sipljivosti ter predvsem za hitro pomoč. Za poskušnjo pošlje zastoj in poštine prosto »Schwaben-Apotheke«, Dunaj, Schottenring 14.

TRŽNE CENE	
Cene veljajo za 50 kg.	
Budimpešta 21. oktobra	
Pšenica za oktober	12 02
Pšenica za april	11 14
Rž za okt.	10 16
Oves za okt.	7 55
Koruzna za maj 1. 1909	8 52
Efektiv: 5 višje.	

Meteorologično poročilo.

Višina n. mor. m 306,2 m. sred. zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
21	9. zveč.	742,1	0,7	sr. svzh.	jasno	
22	7. jut.	42,8	0,0	sl. svzh.	del. jasno	0,0
	2. pop	40,7	3,8	p.m. svzh.	oblačno	
Srednja včerašnja temp. 1,7°, norm. 9,5°.						

Rahitis.

Najbolje koncentrirana redilna sredstva, ki se nahajajo v SCOTT-ovi emulziji, rede kosti, jih napravijo trde in ravne in omogočijo hitri razvoj zdravega mesa. ::

Splošno zdravje

se kmalu povrne in otroci, ki trpe na tej bolezni, postanejo zdravi in močni, kakor vsi drugi. 2249 2

Resna ženitna ponudba.

Nastavljen državni železničar samec, 25 let star, želi v surho ženitne znanja s pošteno, izobraženo gospodično od 18 — 25 let. Le resne ponudbe s sliko, ki se vrne, pod šifro: „Zadovoljnost“ na uoravo tega lista. 2103 4-1

Glasovir

kratki, jako poceni je naprodaj v Salendrovi ulici šte. 6, I. nadstropje, desno. 2765 3 1

2192 19

Jesenske kakor zimske obleke

površnike, suknje in dežne plašče za gospode in dečke po izredno nizkih in stalnih cenah priporočam

konfekcijska trgovina **A. Lukić**

Ljubljana, Pred škofijo št. 19.

Zahvala.

Za tako izredno častno udeležbo pri pogrebu našega ljubega sina, ozir. brata, vnuka in nečaka, gospoda

Milana Gillyja

za tolažljivo izkazano sočutje ob dolgi, neizprosni bolezni in prerani smrti njegovi, za podariene mu krasne vence in šopke, in ves trud, izrekamo tem potom vsem iskreno zahvalo.

Imenoma: častitima vzornima domačima gospodoma duhovnikoma, družini gospoda župana Omahna, gospicama učiteljicama in gospodu mestnemu učitelju mestne šole, gospodu c. kr. sod. svetniku, gg. uradnikom, ozir. njihovim gospod. nadučitelju zatiškemu za cerkveno petje, mestnemu županu in odbornikom, vrli požarni brambi, lovskim tovarišem in vobče vsem, ki so prihiteli od blizu in daleč ter tako dejansko pokazali svojo ljubezen in spoštovanje nepozabnemu, Blag bodi spomin rajnemu trpinu! Višnja gora, 17. oktobra 1908.

2761 1—1 Žalnoči ostali.

Mesto vsacega posebnega obvestila. 2769

Josip Fortič, revident južne železnice, naznanja v svojem in v imenu vs h sorodnikov prijateljem in znancom žalostno vest, da je po kratki, mučni bolezni preminula njegova mati, ozir. babica, sestra in teta, gospa

Ivana Fortič roj. Potisek,

vdova strojevodje južne železnice v sredo 21. oktobra ob 11. zvečer.

Pogreb predrage ranjce bode v petek, dne 23. t. m., ob 1/25 uri popoldne iz hiše št. 22 v Kolodvorski ulici na pokopališče k Sv. Križu.

Drago ranjco priporočam v blag spomin.

Ljubljana, dne 22. oktobra 1908.

Prekličem besede, katere sem rabil proti gospodu Ivanu Žužek iz Škofje Loke, ker sem bil napačno obveščen.

2764 1—1 **O. Sadar.**

Proda se hiša

iz proste roke

pripravna za kako obrt. — Zraven je tudi hlev in sadni vrt. Poizve se pri **Jakobu Homovc** na Verdu pri Vrhniki.

Glasovir

se prav po ceni proda zaradi pomanjkanja prostora.

Kje, se pove na Martinovi cesti 10. Ljubljana. 2716 3—3

Najnovejši pariški in dunajski modeli za dame in deklice

Balkan.

KOŠUT ZAPLETEN V VELEIZDAJSKO AFERO.

Madžarski listi z dne 20. t. m. pišejo, da sta v veleizdajsko afero zapletena tudi Fran Košut in grof Teodor Bathyanyi, njegova desnica. Za časa odpora proti Avstriji da sta oba podpirala radikalne Srbe in Bosance (muslimane?) z izdatnimi vsotami denarja. To podpiranje ni ponehalo, ko sta imenovana prevzela krmilo madžarske vlade. Z ogrskim denarjem da se je celo nabavljalo orožje in pošiljalo v Bosno. Vse to da je policija odkrila. Sedaj pa se skuša ta »madžarski škandal«, naperjen proti Avstriji, za vsako ceno potlačiti in zakriti. Bosanska vlada je začela odločno stikati za orožjem ter pritiskati na Bosance. Ti so se obrnili do Košuta kot bivšega veleizdajalca. Tedaj pa je prišla kakor strela z vedrega neba — aneksija. Košut je takoj začel javno napadati veleizdajalsko propagando, na kar je dobil kot odgovor javno pismo bosansko-srbske organizacije in privatne grožnje znanega voditelja Jeftanovića, da hoče vse spraviti na dan in izročiti pismene dokaze cesarjevi kabinetni pisarni. Zdaj je pa moralo zopet redarstvo priskočiti na pomoč in — odkrilo je pretežno umazano Latkozyja, sedaj že odstavljenega predsednika najvišjega sodišča. Ta afera pa je v resnici vse drugačna, kakor jo slika Košutu prijazni tisk, v zvezi je namreč z gori omenjeno nabavo orožja. Sedaj še drže vse strogo tajno, toda kmalu bo ta instiven plašč odgrnjen.

Srbija v ogrski delegaciji.

V plenarni seji ogrske delegacije je dne 21. t. m. sekcijski načelnik grof Pavel Eszterhazy rekel glede Srbije, da se pridružuje ostri kritiki, ki se je čula glede postopanja Srbije. Ne moremo Srbiji nikakor priznati pravice, da zavzame glede aneksije Bosne in Hercegovine kakršnokoli stališče, zlasti pa ne na tan način, kakor se to sedaj godi. Dosedanje izgrede smo sprejeli s samozavestno mirnostjo. Opozorili pa smo srbsko vlado, naj bolj energično skrbi za red, nego doslej. V tem smislu so vplivale na srbsko vlado tudi druge velesile. — Delegat Tuškan je govoril hrvatski, da ne more odobravati načina aneksije, da pa upa, da vladar povrne Hrvatski njene stare pravice ter jo združi z Bosno in Hercegovino.

Položaj v Belgradu.

Dne 21. t. m. je bilo vobče mirno. Bojkotiranje avstrijskih trgovcev pojenja. Množica je prirejala črnogorskim poslaniku Vukotiču ovacije. Isti je izročil kralju lastnoročno pismo kneza Nikole. Občni zbor nacionalistov je izjavil, da so vsi članovi stranke pripravljeni žrtvovati svoje imetje in svojo kri za srbske pravice.

Ob Sandžaku.

Ob novopazarski meji v Črnigori je pripravljenih več čet, ki čakajo trenutka, ko bo avstrijsko vojaštvo zapustilo Sandžak, da obenem s četami iz Srbije vderejo čez meje; srbske čete stoje baje pri Uvcu.

Dvesto inozemskih puškarjev za srbsko puškarno.

»Vaterland« poroča: Zadnje dni je prišlo na Srbsko dvesto mehanikov z Angleskega in deloma z Ruskega. Sprejeti so za službo v orožarni v Kragujevcu. Njihova naloga, ki so jo že začeli izvrševati, obstoji v tem, da popravijo puške starih sestavov v moderno orožje. Spremeniti se ima 30.000 enostrelnih »Mavzaric«, 20 tisoč »Werndlovih« in 50.000 starih »Krapčkovih« pušk v brzostrelne. Te dni imajo priti v Belgrad tudi kemiki, ki bodo izdelovali za nove topove primerno strelivo doma.

Srbski kraljevič — slabo vzgojen.

Londonski listi poročajo, da se je v ponedeljek pri posvetovanju kralja Petra z ministri in visokimi častniki govorilo tudi o hujškarjih prestolonaslednika Djorgja. Kralj ga je poklical ter pred vsemi dostojanstveniki posvaril. Tudi ministri so mu rekli, da pahnje državo v pogubo. Kraljevič je bil strašno razburjen, skočil proti očetu, kakor da bi ga hotel udariti, kar bi se menda zgodilo, da niso posegli vmes častniki. Sledil je baje reden pretep in končno so Djorgja vrgli iz sobe. Kralj in ministri ne vedo sredstva, kako bi kraljeviču zamašili usta. Nato da je imel Djorgje zopet jako radikalno govoranco pred dijaki in mladimi častniki. Rekel je, da ne bo dovolil, da bi njegov oče potlačil gibanje za osvoboditev Bosne in Hercegovine. Ekstremno nacionalna stranka mladih ljudi hoče baje kralja Petra odstraniti in na njegovo mesto posaditi Djordja.

16 milijonov za vojne svrhe dovoljenih.

Dne 21. t. m. je srbska skupščina odobrila v drugem branju 16-milijonski kredit za vojsko. O tej priliki je srbski vojni minister govoril z veliko samozavestjo o srbski vojski, 250.000 mož, proti katerim bi Avstrija mogla na jugu (proti Srbiji in Črnigori) postaviti le 300.000 mož. Vendar pa se zanaša minister največ na vstajo v Bosni in Hercegovini, na pomoč s Kosovega, Sandžaka in Albanije, kjer da je v sporazumu z mladoturki v tem oziru vse pripravljeno. Avstrijski listi izvajajo, da ima rožljanje s 16 milijoni v vojne svrhe namen, da bi v inozemstvu imponiralo in podprlo Milovanovićevo misijo.

Položaj poslabšan.

»Reichspost« poroča iz Pariza: Politični položaj se je poslabšal. Iz Belgrada dohajajo semkaj zelo vznemirajoče vesti. Srbski ministrski svet je baje miroljubne predloge kralja Petra osorno odklonil. Tudi poročila iz Londona niso pomirjujoča. Veliki angleški listi in ugledni državniiki ostro napadajo skupno akcijo Greya in Izvolškega. Neki aktivni francoski diplomat se je izrazil tako-le: Upajmo, da se Srbi še ob 12. uri spametujejo in ne dajo od brezvestnih agitatorjev zavesti do nepremišljenih korakov. Dotični diplomat se je o mirnem in previdnem postopanju Avstrije izrazil jako povoljno. Avstrija dokazuje, da ima poštene namene.

Iz Berlina poročajo, da so tamošnji vodilni krogi zaradi tega proti mednarodni konferenci, ker je nemogoče, da bi ista prisodila Srbiji in Črnigori kakšno odškodnino, in vtegnejo vsled tega nastati težave. Turčija odklanja, da bi se te kompenzacije rezalo od njenega mesa, Avstrija še bolj. Čisto izključen je vsak tozadeven pritisk na Avstrijo od strani drugih velesil. Ako hoče Srbija in Črnagora od Avstrije kaj dobiti, naj poprosita pri avstroogrskem zunanjem ministrstvu. »Evropa« za to ni pravi naslov. S silo in trmo bosta težko kaj dosegli.

Belgradski poslanik, grof Forgach je končal svoj dopust in se podal zopet na svoje mesto. O tej priliki so ga sprejeli Aehrenthal, dr. Wekerle in baron Burian.

Prepoved prevažanja streljiva.

»N. Wr. Tagblatt« poroča, da izdata avstrijska in ogrska vlada te dni prepoved, da se ne sme izvažati orožja, konjev, streljiva in drugih vojnih predmetov. Prepovedan bo tudi prevoz vsega tega v Srbijo in Črnogoro.

Bolgarija in Turčija.

Bolgarski državnik Dimitrov se je v imenu kralja Ferdinanda pogajal z velikim vezirjem o pogojih, pod katerimi bi se sklenilo turško-bolgarsko vojaško konvencijo. Turčija je baje pripravljena priznati neodvisnost Bolgarije, ako se ista ne raztegne na Vzhodno Rumelijo, ki naj bo z Bolgarijo združena po personalni uniji.

Pri Djumaji je prišlo baje do spopada med Turki in Bolgari. Ubitih da je 70 Bolgarov in 10 Turkov. Blizu Palanke je uničena cela bolgarska četa.

Protiaustrijske demonstracije na Rumunskem.

V Braili je bil dne 20. t. m. protiaustrijski ljudski shod. Policija je zastražila ulico, kjer je avstro-ogrski konzulat. Množica je kordon predrila ter demonstrirala pred konzulatom. Policija je demonstrante končno razpršila. Te demonstracije na Rumunskem nimajo nobenega pomena, ker jih uprizarjajo konservativci proti sedanjim liberalni vladi, da ji delajo težave.

Izpod Ljubelja

+ Minuta podljubeljska nedelja. Kakor poročata celovške »Freie Stimmen« in »Grazer Tagblatt« v svoji velikanski zadregi, bi imelo »ungefähr 600« ljudi v nedeljo biti v Podljubelju. Kdor je bil tukaj, se tej bahariji samo smeje. V resnici je nedelja minula tako: 36 orožnikov je prišlo že v soboto v Podgoro in Podljubelj ter tik »Doma« napravilo »Bereitschaft«. Nadporočnik, ki je zapovedoval, se je silno začudil, ko je slišal, da ni veselice — kaj naj tudi počnemo brez govorov, petja in glasbe? Tudi Kranjcev ni in sploh se »Dom« celi dan ne namerava odpreti. V nedeljo zjutraj koraka do 60 orožnikov s puškami mimo. S prvim vlakom ni nikogar, ob eni popoldne je bilo vsega skupaj 70 tujih ljudi, med njimi večinoma borovška nemškutarija, v Podljubelju. Sedeli so popolnoma tiho v dveh gostilnah. Doktor Maurer, aranžer cele komedije, jih je tolažil s tem, da Belčani demonstrirajo na Strmcu. Ob 3. uri jih pride še dobro prešteti 150, ne pa 600, med njimi posebno veliko otrok in

radovednega ženstva. Prihajali so nekako poparjeni, vedno jih je bilo sram, da so se dali zvoditi za nos. Še besede ni zinil nobeden. Šil so na vas, kjer so se gostilničarji pripravili za 2.000—3.000 ljudi, posedeli tam čisto mirno, nato pa se hitro zopet vrnili, ne da bi še besedice zinili, ko so korakali mimo »Doma«. Le nekaj komičev je tulilo »Deutsches Lied«, in to, ko so že bili na varnem. Večkrat smo slišali besede: »Was wollen wir den?« »Was haben wir den bezweckt?« »So eine Blamage!« Res, večje sramote si niso mogli nakopati, nego so si jo v Podljubelju. Kar smo hoteli, smo dosegli, Nemci so sami sebe blamirali.

Ministrska kriza.

Včeraj dopoldne so se vršila pogajanja čeških zastopnikov z ministrskim predsednikom baronom Beckom. Češki poslanci so baronu Becku naznanili pogoje, pod katerimi ostaneta dr. Fiedler in Prašek v kabinetu. Baron Beck je opetovano naglašal, da so enostranske koncesije izključene. Vlada pa odobri vse dogovore med Čehi in Nemci. Češki poslanci zahtevajo v prvi vrsti, kakor se zatrjuje, da nemški poslanci omogočijo nadaljno zasedanje češkega deželne zboru. Dalje se pritožujejo, da je nemški minister Prade pri vsaki priliki hujškal nemške stranke proti vladi, katero so, Čehi lojalno podpirali. To je bil tudi povod demisiji čeških ministrov, ki ne moreta sedeti v kabinetu poleg Pradeja, kateri vedno ruje in spletari. Iz tega se more sklepati, da Čehi v prvi vrsti zahtevajo, naj se Prade umakne iz kabineta. Sicer pa tudi Čehi niso edini. Agrarci zahtevajo brezpogojno, da odstopi oboja češka ministra. Mladočehi in katoliški Čehi pa bi radi vzdržali dr. Fiedlerja v kabinetu. Situacija se torej ni izpremenila, in mogoče je, da se bode kriza vlekla do zaključka delegacij. Zbrani so bili včeraj na Dunaju tudi voditelji nemških strank. Razgovarjali so se zaupno o dogodkih na Češkem, v Ljubljani in na Štajerskem. Pritoževali so se, kakor vedno, o zatiranju nemštva in da vlada ne pokaže prave barve. Kakšno barvo pa naj kaže sedanja koalicijska vlada? Prava barva je edino le avstrijska, ki priznava in tudi izvršuje popolno narodno ravnopravnost. Včeraj torej kriza še ni bila poravnana in baron Beck bode nadaljeval pogajanja med Čehi in Nemci. Ako ostanejo pogajanja brez uspeha, potem odstopi ves kabinet in baron Beck dobi od vladarja nalogo, da sestavi novo koalicijsko vlado.

Štajerske novice.

Š Slovenski tržki mandat. Piše se nam: Vaš dopisnik iz Gradca je izročil novoustvarjeni slovenski tržki mandat brez vsakega obotavljanja liberalni stranki. Kdor pregleda statistiko zadnjih volitev, pa bo videl, da se kmečka stranka tudi v tem okraju nahaja v ugodnem položaju.

Š Kaj je bojkot? V Brežicah se je vršil te dni sledeči resnični pogovor: »No, ali kaj bojkotirate trgovca N.?« — »Bi ga že, pa je še presvetla noč!«

Š Shod kršč.-soc. železničarjev se je vršil 18. t. m. v Laškem trgu.

Š Občni zbor mariborskega zgodovinskega društva s predavanjem č. g. prof. dr. Medveda o zgodovini Brežic in okolice se je vršil v Brežicah v nedeljo, 18. t. m. zvečer.

Š Mariborskim Slovincem najtoplejeje priporočamo edinega slovenskega brivca v Mariboru gosp. Sebastjana Ulčarja v Koroški ulici št. 7, zraven »Cirilove tiskarne«.

Š Domobranski topničarski bateriji 1. in 2., ki sta iz Ljubljane prestavljene v Gradec, sta se včeraj pripeljali v Gradec.

Kongres Avstrijskih deželnih zvez za tujski promet v zlati Pragi.

dne 11. in 12. oktobra.

(Konec.)

Občno pozornost je vzbudil jako stvaren referat češke deželne zveze nadsvetnika Nováka o statističnih podatkih tujkega prometa in o pomanjkljivosti vladnih naredb v tem oziru. Ministerialni referent za statistiko je v tem oziru dal zagotovilo, da se bodo razmere zboljšale.

Zastopnik kranjske deželne zveze dr. Krisper je končno opozarjal delavsko ministrstvo, da naj da posameznim deželnim zvezam posebne subvencije v ta namen, da si morejo dobiti tudi prostore za izložbe in da se napravijo tudi na kolodvorih posebni prostori v ta namen. Tudi ta predlog se je soglasno sprejel.

Po končanem zborovanju so čakali na delegate salonski vozovi mestne električne železnice ter jih odpeljali na razstavo. Predno so se delegati napotili v posamezne oddelke razstave, se je vršil slavnostni sprejem v paviljonu trgovske zbornice. Nato so se podali delegati k sijajnemu banketu, ki ga je njim na čast priredil izvrševalni razstaveni odbor. Pri izbornem meniju in izvrstnem smilovskem pivu ter melniškem vinu je prišla cela družba v najboljšo razpoloženje in najboljšo voljo. Akoravno so bile iz politične previdnosti vse napitnice izključene, so vendar Dunajčani izprožili napitnico, v kateri so izrazili svoje veliko spoštovanje in občudovanje Pragi in krasnemu sprejemu, ter napili tajniku češke deželne zveze, nadsvetniku Nováku, češ. »der Vater Novák soll leben hoch!« Čestitati je torej gospodu tajniku, da ni priredil samo za bivanje v Pragi izborni program in izvrsten sprejem, temveč da si je vedel pridobiti celo občne simpatije, kar pomeni v današnjih razburjenih časih veliko umetnost.

Nato so delegati pohajali po razstavi do poznega večera.

Razstava je pravi izraz značaja češkega naroda. Vse, kar je razstavljeno, kaže solidnost, temeljitost in vztrajni napredek. Nikjer se ne kaže prazne šare in nikjer se ne kaže tiste neprijetne usiljivosti, ki sicer pri drugih razstavah dirne obiskovalca na vseh koncih in krajih. O velikem pomenu te razstave se je pisalo po domačih — in kar je še veliko bolj važno — po inostranskih listih toliko hvale in toliko priznanja, da si tukaj lahko prihranimo vsako podrobno poročilo.

12. oktobra je bil sijajen sprejem delegatov v staromestni hiši. V veliki zgodovinski dvorani je pozdravil v češkem jeziku došlo praški župan dr. Groš. Zahvalil se mu je v nemškem jeziku dr. Selliger iz Gradca. Na povabilo župana so se potem podali delegati v malo dvorano, kjer je bil pripravljen fin in eleganten bufet in kjer se je serviralo belo in rdeče melniško vino iz kleti kneza Lobkovica. Tukaj pa se je dala prepoved napitnic ad acta in prvi je pozdravil galski delegat Rosner v poljskem jeziku praškega župana in češko deželno zvezo, povdarjajoč, da Lvov in Krakov vežejo najožje spono s Prago. Delegat iz Bregence Ettinger se je zahvalil za krasni sprejem in vabil Čeha, naj obiščejo alpske kronovine. V imenu kranjske in goriške deželne zveze je sprožil napitnico dr. Krisper na župana in kraljevo glavno mesto Prago. Zahvalil se je za veliko prisrčnost, ki pa nam Slovincem nič novega ni, ker vemo, da so Čehi naši najboljši prijatelji in dobrotniki. Ko je vabil Čeha, naj pridejo mnogobrojno v kraljestvo Triglava in na solčno Adrijo, je med mnogobrojnimi navzočimi Čehi kar zašumelo »Na zdar!« klicev, znamenje, da so jim ti kraji najbolj pri srcu. Venec govorov je zaključil delegat iz Bukovine g. Norst, ki je priznavajoč nepričakovano krasoto Prage izjavil, da je sicer pot v Prago, ki traja trideset ur, dolga, da je pa vsled krasnega sprejema postala srčna vez najbližja. Sprejem je napravil na vse navzoče izboren vtis in vsakdo je vzel jako rad s seboj krasno ilustrovano knjigo mesta Prage, darilo župana, kot drag spomin na kratko bivanje v zlati Pragi. Pod vodstvom magistratnega ravnatelja dra. Malija so si ogledali delegati še zgodovinske znamenitosti »Staromestske radnice« ter se potem razšli na vse kraje.

Zastopnika kranjske deželne zveze sta se opoldne vrnila v staromestno hišo, da bi se osebno poklonila županu. Ker ga ni bilo doma, pustila sta mu svoje posetnice ter obenem za njega izročila krasno vezan fotografski album »Slike iz Kranjskega« s primerno spomenico.

Te dni je došlo dru. Krisperju od praškega župana dra. Groša sledeče pismo: »Za laskavi Vaš dar, ki ste mi ga poklonili in ki vsebuje prekrasne slike bele Ljubljane in cele vsem nam Čehom tako drage Kranjske, dovoljujem si vam, velečeni gospod, gospodu tajniku zveze in celi slavni zvezi za pospeševanje tujkega prometa na Kranjskem izreči najprisrčnejšo zahvalo in Vas obenem zagotoviti, da mi bodo prelepe »Slike iz Kranjske« vedno mil spomin na Vaše bivanje v Pragi kakor tudi na trenutke, ki sem jih sam preživel sredi milega mi slovenskega naroda.«

Ta skupščina prometnih zvez v Pragi bo gotovo ostala vsem udeležencem v trajnem spominu, imela pa bo tudi za Slovence vidne in dobre nasledke; poleg drugega se je namreč dogovorilo, da priredi prihodnje leto kranjska deželna zveza prometno razstavo v Pragi, češka deželna zveza pa ob istem času prometno razstavo v Ljubljani.

Podružnica - v Spljetu -

- Delniška glavica -
K 2.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice 2

:: sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po ::
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst : po kulantnem kurzu. :
4 1/2 %
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst : po kulantnem kurzu. :

Podružnica - v Celovcu -

- Rezervni fond -
K 200.000. -

NOVOSTI

NOVOSTI

Jajčasti karambol biljard

čisto nov, se proda prav po ceni. —
Poizve se pri I. S., Kolodvorske ulice 22,
III. nadstr., leve stopnjice. 2749 2-2

Iščem kompanjona

takoj. Biti mora mlada moč, ki je popolnoma
izurjena v specerijski trgovini.

Naslov

Ilija Predavič,

Ambrožev trg 7, Ljubljana.

Paulus-briketi

najboljša kurilna moč, 8000 kalorij, ravnokar došli.

Premog-kosovnik

orehovnik itd. 5000 kalorij, brez kamenja in prahu po
znižani ceni, na cele vagone direktno, pod premogo-
kopno ceno, priporoča glavna zaloga premoga
I. Paulin, Ljubljana, Nova ulica. 2757 3-2

!Stojte! No smatrate

Ceres jedilno mast

iz (kokosovih orahov)
za najboljšo? „Ceres“ mast ni le naj-
lajša in najčistejša, ampak tudi naj-
cenejša in najizdatnejša mast, kar jih
poznam.

Pozor!

Usojam si naznaniti, da je vse moje perilo, katero
imam v prodajalni, samo domače in ne izdelek du-
najskega tovarna. Za izdelovanje porabljam samo za-
nesljivo dobre kakovosti, in bodem v prihodnje gledal
na to, da svojim cenjenim odjemalcem v vsakem oziru
še bolj vstrežem, kakor dosedaj, zlasti z nizkimi in
stalnimi cenami, ki so na vsakem komadu razvidne.
Priporočam: nevestam opreme od priproste do naj-
finejše vrste; gospem telesno, posteljno in namizno
perilo, gospodom pa srajce, hlače i. t. d. po meri.
:: Naročeno perilo se v kratkem času izvrši. ::

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta.

2380 10

Cenjenim odjemalcem na deželi

:: se priporoča ::

slovenska špecerijska trgovina

:: na debelo in drobno ::

M. SPREITZER, Ljubljana

Stari trg (pri Plavcu).

2748 2

Anton Krejči

Ljubljana, Wolfove ulice šte. 5.

priporoča svojo bogato zalogo najmodernejše in najfinejše **kožuhovine,**
klobukov in **čepic.** Prevzame tudi vsa v to stroko spadajoča
popravila proti najnižji ceni.

Kupuje tudi vsakovrstne kože divjačine in jih najbolje plačuje.

Blago in cene solidne.

2540 4

Denarni promet 1. 1907
čez 64 milijonov kron.

Lastna glavica K 354.645-15.

Stanje vlog 30. jun. 1908
čez 14 milijonov kron.

2379 1 Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Sedaj: Kongresni trg šte. 2, I. nadstr., od novembra 1908 naprej
v lastnem domu, Miklošičeva cesta šte. 6
(za frančiškensko cerkvijo).

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure
popoldan ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez kakga odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsake vlože-
nih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1908: K 14.225.902-59. — Denarni promet v letu 1907: K 64.812.603-92.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1908.

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

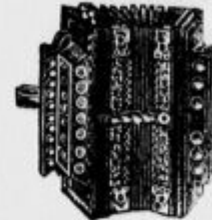
Odborniki:

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trg. v Št. Vidu n. Ljubljano. — Fran Povše, vodja, grafičar, dež. odbornik,
drž. in dež. poslanec itd. — Anton Kobi, posestnik in trgovec Breg p. B. — Karol Kauschegg, veleposesnik
v Ljubljani. — Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. — Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zborn. v Ljubljani. —
Frančišek Leskovic, hišni posestnik in blaginjak Ljudske posojilnice. — Ivan Poljak ml., tovarnar. — Karol
Poljak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.

Dobre harmonike K 4'80.

Nad 50.000 komadov razprodanih.
Nikake carine! Jamstvo! Zamena dovo-
ljena ali pa denar nazaj. Glavni cenik s
3000 slikami dobi na željo vsakdo za-
stoj in poštne prosto.

Št. 300 1/4, 10 tipk, 2 reg.,
28 glas., vel. 24/12 cm
K 4'80. — Št. 657 1/4, 10
tipk, 1 reg., 28 glasov,
vel. 30/15 cm K 5'20. —
Št. 656 3/4, 10 tipk, 2 reg.,
28 glas., vel. 30/15 cm
K 5'40. — Št. 305 3/4, 10
tipk, 2 reg., 50 glas., vel.
24/12 cm K 6'20. — Št.
663 1/4, 10 tipk, 2 reg., 50
glas., vel. 31/15 cm
K 8'—.

Šola za samouk v vsaki harmoniki zastoj.
Pošilja proti povzetju c. kr. dvorni založnik

Hans Konrad,

razpošiljalnica glasbil v Bröxu
2720 št. 1010. (Češko.) 15-2

Ure! Milko Krapiš Gramo- fon!

urur, Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.

Priporočam svojo zalogo **zlatih, sreb. tuja**
nikel. žepnih in različnih **stenskih ur,**
vsake vrste **budilk, zlate voričice, pr-**
stane, uhane, bisere z dragulji. Sre-
brno in iz kineškega srebra orodje.

Gramofone in najnovejše slovenske plo-
šče od K 3 naprej. Vsi tu
navedeni predmeti se točno in po nizki ceni
popravljajo. 2393 5

Staro zlato in
srebro kakor tudi
drago kamenje
kupujem ali vza-
mem v zameno.
Ceniki na zahte-
vo poštne
prosto.

Hiša v Ljubljani

nova, pripravna za vsakovrstno trgovino,
dvonadstropna, s tremi pročelji, s krasnim
razgledom proti jugu, na lepem trgu ob
državni cesti, nasproti župne cerkve, v sre-
dini treh javnih šolskih zavodov, se na
obroke za 130.000 K **takoj proda** pod
ugodnimi pogoji.

Več se poizve pri g. Ivanu Kregar, po-
sestnik, pasar itd. Elizabetna cesta v Lju-
bljani. 2753 3-2

Kapitalizovanje plač, pokojin, rent ter ena- : kih finančnih zadev :

za vse za pokojnino sposobne ose-
be, ki prejemajo stalne letne plače
najmanj K 1800, (za penzioniste
K 1200), zvršuje hitro, ugodno
in najceneje 2586 5 3

Pražská záložna

v Pragi IV. Ferdinandova tř. 22.
Prospekti in pojasnila proti poštini.

Bratje Kranjci!

Svoji k svojim!

Vsi, ki želite dobro

istrsko vino

obrnite se na g. **M. Moferdina,**
trgovca v **Kringi, p. Tinjan,**
Istra. Železniška postaja **Sv.**
Peter v Šumi. 2666 5-5

Cene nizke.

Vse zastonj!

Iščite vedno povsod cenejše!

Ali najcenejše in najboljše kupite le samo v konfekcijski trgovini

Angleško skladišče oblek, **O. Bernatovič,** Ljubljana, Mestni trg 5.